

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO,
VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 300 13 00

F: 01 300 13 56

E: gp.uvhvvr@gov.si

www.uvhvvr.gov.si

Številka: U0070-22/2020-2

Datum: 15.01.2021

**Zadeva: POROČILO V ZVEZI Z URADNIM NADZOROM NAD SLEDLIVOSTJO IN
OZNAČEVANJEM PERUTNINSKEGA IN PRAŠIČJEGA MESA V SKLADIŠČIH IN
V MESNICAH**

Z namenom ugotavljanja skladnosti z zakonodajo glede zagotavljanja sledljivosti in pravilnega označevanja **perutninskega in prašičjega mesa**, so uradni veterinarji Inšpekcije Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljevanju Inšpekcija) izvedli poseben nadzor skladišč, centralnih skladišč trgovskih verig in z njimi povezanih mesnic. Nadzor so izvajali v obdobju od 23.11. do 10.12. 2020.

Inšpekcija je pri izbiri:

- skladišč izbrala tista, v katerih izvajalec dejavnosti skladišči perutninsko in/ali svinjsko meso.
- mesnic, izbrala mesnice, ki so v lasti trgovskega centra in/ali jo oskrbuje centralno skladišče ali skladišče, ki je bilo pregledano skladno s tem navodilom.

Vsebina nadzora:

Uradni veterinarji so preverili naslednje:

- a) »Sistem« zagotavljanja sledljivosti (notranja sledljivost; realnost izvedbe »sistema« in preizkus sledljivosti od vhoda do izhoda mesa).
- b) **Pregled vhodnih in izhodnih (v primeru skladišč/centralnih skladišč) dokumentov**, ki spremljajo pošiljke mesa:
 - Ali vhodni/izhodni dokumenti vsebujejo podatke, ki so zahtevani v Uredbi Komisije (EU) št. 931/2011. Zahtevani so naslednji podatki so:
 - točen opis živila;
 - obseg ali količina živila;
 - ime in naslov izvajalca dejavnosti, ki je odpremil živilo;
 - ime in naslov pošiljatelja (lastnika), če se razlikuje od izvajalca dejavnosti, ki je odpremil živilo;
 - ime in naslov izvajalca dejavnosti, kateremu je živilo odpremljeno;
 - ime in naslov naslovnika (lastnika), če se razlikuje od izvajalca dejavnosti, kateremu je živilo odpremljeno;
 - sklic za določitev partije, serije ali pošiljke kot je ustrezno in
 - datum odpreme.

V kolikor izvajalec dejavnosti nima zgoraj navedenih podatkov, je bilo potrebno ugotoviti kako ima izvajalec dejavnosti opredeljeno preverjanje dobaviteljev v notranjih kontrolah, se pravi v HACCP sistemu oziroma v smernicah (mesnice) in kako izvaja korektivne ukrepe.

- c) Preveriti je bilo potrebno ali je mogoče **vhodne dokumente povezati z živilom**, ki je predmet pregleda in se nahaja v skladišču/centralnem skladišču/mesnici (v hladilnici ali v prodajni vitrini).
- d) **Označenost mesa** v skladišču/centralnem skladišču/mesnici-prodajni vitrini:
Ali so oznake skladne z zakonodajo glede označevanja mesa in ali so te oznake resnične glede na povezavo z vhodnimi dokumenti. Posebej je bilo potrebno preveriti ali je navajanje porekla mesa pravilno.

Ugotovitve:

Uradni veterinarji UVHVVR so v okviru tega nadzora pregledali **33** skladišč (od tega 9 centralnih skladišč) in **48** mesnic. Ugotovljena so bila naslednja neskladja:

V štirinajst (**14**) primerih neskladja v zvezi z vhodnimi in izhodnimi dokumenti (Uredba (ES) št. 931/2011):

Komercialni dokumenti niso vsebovali vseh zahtevanih podatkov/informacij kot to zahteva zakonodaja.

Na dokumentih so bili navedeni napačni podatki o pošiljatelju ali prejemniku živila, ali lastniku živila.

V štirih (**4**) primerih neskladja v zvezi z označevanjem /porekla mesa:

Na deklaraciji je bilo poreklo mesa navedeno v tujem jeziku.

Na označbi v vitrini je bila navedeno napačno poreklo mesa.

Na označbi kupcu ni bil viden podatek o poreklu mesa ali pa je ta podatek manjkal.

V treh (**3**) primerih neskladja v zvezi z zagotavljanjem sledljivosti:

Ni bilo zapisa o prejemu vhodnega dokumenta.

Embalirani kosi prašičjega mesa, ki so pakirani v karton imajo označbo/deklaracijo na kartonu, ne pa na posameznem embaliranem kosu.

Pomanjkljivo označeno prašičje meso v prodajni vitrini.

V devetnajst (**19**) primerih so bile ugotovljene druge pomanjkljivosti:

Lot proizvoda na vhodnem dokumentu je drugačen kot ga ima izvajalec dejavnosti v svojem sistemu.

Pomanjkljiva deklaracija (ni naveden pogoj skladiščenja, proizvajalec, identifikacijska oznaka).

Na dokumentu ima proizvod istega lota drugačen datum kot je naveden na proizvodu.

Na deklaraciji ni datuma zamrznitve mesa.

Prelepljene deklaracije (podatki v slovenskem jeziku niso vidni).

Izvajalec dejavnosti ni javil novega lastnika obrata.

Slabo vidna oznaka države zakola in razseka.

Pri preembaliranju izvajalec dejavnosti ni upošteval prvotni rok uporabnosti živila.

Prodaja piščančjega mesa, ki mu je pretekel rok trajanja.

Na označbi v prodajni vitrini je manjkala navedba kategorije mesa.

Deklaracija ni v slovenskem jeziku.

Pisni program glede sledljivosti in označevanja ne odraža dejanskega stanja.

Na podlagi ugotovljenih neskladnosti je bilo izrečenih 31 inšpekcijsko upravnih in inšpekcijsko prekrškovnih ukrepov. Od tega:

- Inšpekcijsko upravni ukrepi: 3 upravne inšpekcijske odločbe in 18 opozoril v skladu z Zakonom o inšpekcijskem nadzoru.

- Inšpekcijsko prekrškovni ukrepi: 1 plačilni nalog, 6 odločb o prekršku in 3 opozorila v skladu z Zakonom o prekrških.

Število ugotovljenih neskladji po posameznih obratih:

	skladišča	centralna skladišča	mesnice
sledljivost	0	0	3
dokumenti	6	4	4
označevanje /poreklo mesa	0	1	3
druge pomanjkljivosti	6	3	10

Zaključki

Inšpekcija je pri uradnem nadzoru jeseni 2020 ugotovila največ »drugih neskladij« (47%). Glede na pogostost pojava sledijo še neskladja zaradi pomanjkljivih komercialnih dokumentov oziroma dobavnic, ki niso vsebovali zahtevanih podatkov Uredbe (ES) št. 931/2011 oziroma so vsebovali napačne podatke (35%), sledi označevanje porekla mesa (10%) in sledljivost (8%).

Če primerjamo samo rezultate pregledov mesnic jeseni 2020 z pregledi mesnic spomladi 2020 (ne tudi skladišč in centralnih skladišč) ugotovimo v jeseni 2020 izrazit napredek glede skaldnosti mesnic vključno s sledljivostjo in označevanjem.

Tudi pri skupnem rezultatu pregledanih mesnic v letu 2020 (spomladi in jeseni) je zaznati napredek glede na rezultate pregledov prejšnjih let. V 2020 je bilo skupaj pregledanih 168 mesnic od katerih je bilo skupaj 58 neskladnih mesnic ali 34,5% neskladnih. V času od 2015 do 2020 je bilo v povprečju 57,4 % neskladnih mesnic.

Leto	Št. pregledanih mesnic	Mesnice v katerih so bila ugotovljena neskladja	
		Št. mesnic	% mesnic
2015	69	47	68
2017	59	30	50,8
2018	86	46	53,5
2020 april	117	45	38,5
2020 december	48	13	27

Še vedno pa je približno tretjina mesnic, kjer so ugotovljene napake, vendar te napake v večini niso vezane na označevanja porekla mesa, ampak na spremno dokumentacijo in na druge napake.

Inšpekcija ocenjuje, da so glavni razlogi za ugotovljene neskladnosti pomanjkanje znanja, usposobljenosti oziroma nedoslednost zaposlenega osebja pri izvajanju lastnih navodil in programov.

Izvajalec dejavnosti bi moral poskrbeti za ustrezno usposabljanje za posamezna delovna mesta zlasti za novo zaposlene delavce in redno izvajati preverjanje znanja zaposlenih.

Rezultati nadzora kažejo, da je potrebno nadzor na področju sledljivosti in označevanja mesa nadaljevati, posebno pozornost pa posvetiti tudi usposabljanju zaposlenih.

Pripravila:

Mag. Anita Šplajt dr.vet.med.

Andreja Bizjak dr. vet. med.
Direktorica inšpekcije za varno hrano,
Veterinarstvo in varstvo rastlin